

LANNOO'S AUTOBOEK NOORWEGEN

ON THE ROAD

Lannoo

TOP 10

1 OSLO Blz. 99-117

De ligging vlak bij de fjord en de uitgestrekte bossen net buiten de stadsgrenzen maken van Oslo een van de mooiste hoofdsteden van Europa. Erg bezienswaardig zijn ook de winkelboulevards Karl Johan en Aker Brygge en het museumeiland Bygdøy. Bovendien zijn de nieuwe opera, het Munchmuseum en het nieuwe Astrup Fearnley Museum architectonische pareltjes.

2 BERGEN Blz. 163-172

Tussen de veelkleurige houten huizen rondom het havenbekken komt de middeleeuwse Hanze weer tot leven. De stad is weliswaar bekend om zijn langdurige regenval, maar dat brengt niemand uit zijn humeur. De vismarkt, het Hanzemuseum, het Kunstmuseum en natuurlijk het uitzicht van boven over de stad zijn een must. In Bergen is het bijna het hele jaar door hoogseizoen.

3 STAAFKERK BORGUND Blz. 189, 190

Staaferkerken vindt u bijna overal in Noorwegen, maar de meest oorspronkelijke is de staaferk van Borgund aan het begin van het Lærdal. Ook de staaferkerken van Heddal, Urnes, Eidsborg en Hopperstad zijn een bezoek waard.

4 JOTUNHEIMEN Blz. 204-205

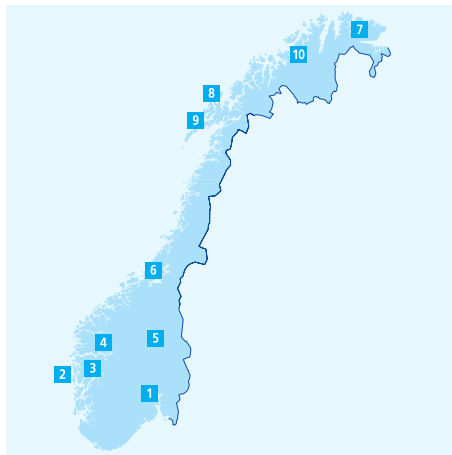
'Het land van de reuzen', zo luidt de vertaling van de Noorse naam, is het meest alpiene landschap van Noorwegen, bekend om zijn uitstekende wandelmogelijkheden en voortdurend nieuwe uitzichten op hoogvlakten, bergtoppen en gletsjers.

5 RØROS Blz. 209

De bijna compleet bewaard gebleven mijnstad uit de 18de eeuw behoort tot het UNESCO-Werelderfgoed. Donkere slakkenbergen midden in de stad herinneren aan de koperwinning, de kleine houten huisjes aan het harde dagelijkse leven van de arbeiders.

6 NIDAROS DOMKIRKE IN TRONDHEIM Blz. 217-218, 221

Boven op het graf van Olav de Heilige werd de schitterendste kathedraal van Scandinavië opgetrokken. In de dom, die na een bijna eindeloze restauratie weer in een perfecte toestand is, worden de Noorse koningen gezegend.

7 HURTIGRUTEN Blz. 235, 246

Er bestaat wellicht geen mooiere en comfortabelere manier om de Noorse kust te ontdekken dan met de schepen van de Hurtigruten. 2500 zeemijlen met adembenemende uitzichten op fjorden, scheren, bergen, gletsjers en steden. Een van de bestemmingen van deze buitengewone zeereis is de Noordkaap.

8 WALVISSAFARI IN ANDENES Blz. 229-230

De eilandengroep van de Vesterålen is niet zo ruw als de Lofoten, maar weet toch bezoekers te lokken dankzij de walvissafari's. Voor de kust van Andenes is de kans groot dat u deze zeereuzen te zien krijgt.

9 LOFOTEN Blz. 227-249

De wild gekloofde rotseilanden boven de poolcirkel zijn een paradijs voor watersporters, hengelaars en bergbeklimmers. De sappig groene weiden, witte zandstranden en rode *rorbu*'s zijn een streling voor het oog.

10 ROTSTEKENINGEN VAN HJEMMELUFT Blz. 253

De mensen uit de steentijd hebben ons ongeveer 3000 rotstekeningen achtergelaten, allemaal moeizaam in het harde graniet gekrast. De betekenis van de tot 6000 jaar oude kunstwerken bij Alta is tot op vandaag onbekend, maar fascinerend zijn ze in ieder geval.

INHOUD

INLEIDING - UITGESTREKT LAND IN HET HOGE NOORDEN	9
Van de warme stranden aan de zuidkust naar de gure Noordkaap	

PRAKTISCHE INFORMATIE	19
------------------------------------	-----------

OVERNACHTEN	43
--------------------------	-----------

DE MOOISTE ROUTES DOOR NOORWEGEN

Inleiding Rondreis door Noorwegen	58
---	-----------

Route 1 Rondreis door het zuiden	60
--	-----------

Route 2 Van Oslo naar het Hoge Noorden	80
--	-----------

DE MOOISTE REGIO'S VAN NOORWEGEN

REGIO 1	Oslo en omgeving	99
	Unieke ligging tussen fjord en bossen	
REGIO 2	Zuidkust en Telemark	125
	Een droom van zon, zee en strand	
REGIO 3	West-Noorwegen – zuidelijk deel	145
	Contrasten tussen de Hardangerfjord, Hardangervidda en Kaap Lindesnes	
REGIO 4	Bergen en omgeving	163
	Jonge universiteitsstad met oude wortels	
REGIO 5	West-noorwegen – noordelijk deel	179
	Prachtige landschappen tussen de Sognefjord en de Jostedalbre	
REGIO 6	Fjelden en dalen in het oosten	197
	Tussen kaal hooggebergte en bosrijke dalen	
REGIO 7	Trondheim en omgeving	215
	De bakermat van het Noord-Europese christendom	
REGIO 8	Nordland	227
	Land van de middernachtzon en het poollicht	
REGIO 9	Finnmark en Troms	251
	Eenzame uitgestrektheid van het noorden	
REGIO 10	Spitsbergen	269
	Schrale rotseilanden in de noordelijke IJszee	
GESCHIEDENIS		283
	Markante data en gebeurtenissen	
Plaatsnamen- en trefwoordenregister		292
Personenregister		295
Fotoverantwoording		296

ROUTE 1

Rondreis door het zuiden

Circa 2196 kilometer

1 2 VAN OSLO NAAR DE PROVINCIE TELEMAR

210 km

ROUTE Route: Oslo – Drammen – Kongsberg – Notodden – Heddal – Skien

KM ROUTE

(1 DAG IN SKIEN)

0 Vanaf **Oslo** op de autosnelweg in zuidwestelijke richting naar

42 **Drammen**. Vandaar verder via de E 134 naar de mijnstad

80 **Kongsberg** en naar het hartje van de provincie Telemark in

112 **Notodden**. U brengt een bezoek aan de staafkerk

117 van **Heddal**. Van Heddal terug naar Notodden en langs langgerekte meren naar

210 **Skien**.

Vanaf het centrum van Oslo wijzen de borden langs de autosnelweg de weg richting **Drammen**, een stad die u na ongeveer een halfuur bereikt en gerust links kunt laten liggen. De weg verlaat nu de Drammensfjord en leidt u naar het binnenland van de provincie Telemark en naar de oude mijnstad **Kongsberg** (zie blz. 130-132). Verscheidene musea, zoals het Mijnbouwmuseum, het openluchtmuseum met zijn historische gebouwen en de oude zilvermijnen in Saggrenda bezorgen Kongsberg zijn charme.

In Saggrenda bent u meteen op de juiste weg naar **Notodden**, een moderne industriestad zonder bezienswaardigheden. Slechts enkele kilometers buiten de stad ligt echter de **staafkerk van Heddal** (zie blz. 130) in een bosrijk middelgebergtelandschap. Het is de grootste staafkerk van het land en een van de belangrijkste bezienswaardigheden van Noorwegen. Als u na de bezichtiging van de staafkerk nog tijd over hebt, kunt u ook een bezoek brengen aan het kleine openluchtmuseum van Heddal.

Een plattegrond van en informatie over Oslo vindt u op blz.100-101.

▼ Alles van hout, alles met de hand gemaakt: de staafkerk van Heddal is bedekt met ontelbare kleine houten dakspanen.

Nadat u Notodden achter u hebt gelaten, rijdt u verder langs kleine wegen door het bos- en waterrijke Telemark tot in **Skien** (zie [blz. 140](#)). Van oudsher drukt de industrie zijn stempel op de hoofdstad van de provincie Telemark. Ibsenliefhebbers moeten dan weer zeker een bezoek brengen aan de boerderij Venstøp, waar de beroemde dichter een deel van zijn jeugd doorbracht.

Een van de grootste attracties van Telemark is het 105 kilometer lange **Tele-markkanaal** (zie [blz. 141](#)), dat meer dan 100 jaar geleden werd gegraven. Op het kanaal varen vandaag nog de twee historische schepen Victoria en Henrik Ibsen, die voor de tocht van Skien naar Dalen ongeveer 12 uur nodig hebben.

3 4 LANGS DE ZONNIGE ZUIDKUST

225 km

ROUTE Skien – Kragerø – Risør – Grimstad – Kristiansand

KM	ROUTE	(1 DAG IN HET SETESDAL)
0	Vanaf Skien in de richting van de zuidkust, daarna verder via de E 18 en ten slotte via kleine kustwegen tot in	
62	Kragerø . Terug naar de E 18, verder in zuidelijke richting en weer via secundaire wegen naar	
112	Risør ,	
179	Grimstad en	
225	Kristiansand .	

Na het korte uitstapje in de provincie Telemark, gaat de tocht vandaag van Skien naar de zuidkust. De eerste halte langs een hele reeks steden aan de zuidkust is **Kragerø** (zie [blz. 132](#)), dat verspreid ligt over verscheidene eilanden. Dit stadje weet te bekoren door zijn pittoreske stadsbeeld. Smalle steegjes en typische witte houten huizen maken de stad tot de parel van de zuidkust. De schilder Edvard Munch en de sprookjestekenaar Theodor Kittelsen voelden zich hier thuis. In de zomer heerst er onder de overwegend Noorse bezoekers een uitgelaten vakantiefteer. De kroegen en restaurants zitten vaak overvol.

Als u voldoende tijd hebt, kunt u nu via erg smalle kustwegen naar **Risør** rijden. Anders kunt u de goed uitgebouwde E 18 nemen, al lopen de laatste kilometers ook hier langs een smalle en bochtige weg. Risør (zie [blz. 137](#)) noemt zich graag de 'parel van de Riviera'. Dit is niet geheel ten onrechte. Om de hoefijzervormige haven heen ligt een architectonisch harmonisch geconstrueerd geheel van stralend witte houten huizen.

Wie begin augustus naar het Houtenbotenfestival komt, ziet de kleine stad uit zijn voegen barsten. U kunt dan echter ook een blik werpen op tientallen prachtige boten. Daarnaast loont een bezoek de moeite voor de talrijke gale-rieën en de goede maar dure restaurants.

Hier kunt u een uitstapje maken naar het ten zuiden van Risør gelegen eiland **Lynør** (zie [blz. 135](#)). Dit autovrije, idyllische eiland ontvangt zijn bezoekers alsof de tijd is blijven stilstaan.

Als u niet voldoende tijd hebt, rijdt u meteen verder op de E 18, die een heel stuk in het binnenland loopt, via **Arendal** naar **Grimstad** (zie [blz. 129](#)).

Grimstad bezit niet alleen stralend witte houten huizen, maar heeft statistisch gezien ook het meeste aantal uren zon van het hele Noorse koninkrijk te bieden. U kunt het beste genieten op een van de dichtbijgelegen stranden. Het Ibsenmuseum in de Oude Apotheek, waar de grote dichter lang geleden in de leer ging, is een voorbeeld van het literaire erfgoed van de stad. Grimstad kan zelfs nog met een andere beroemdheid pronken. Even buiten de stad bracht Knut Hamsun zijn laatste jaren door op het landgoed **Nørholm**. **Kristiansand** (zie blz. 133-134), de metropool van het Sørland, kennen de meesten alleen als veerboothaven die over goede verbindingen beschikt met Denemarken. U moet echter ten minste even een blik werpen op de levendige drukte rond de neogotische dom. Misschien kunt u ook nog het openluchtmuseum aan de rand van de stad en het dieren- en avonturenpark bezoeken.

Een plattegrond van en informatie over Stavanger vindt u op blz. 158.

5 6 7 VIA DE NORDSJØVEGEN NAAR STAVANGER

320 km

ROUTE Kristiansand – Mandal – Lindesnes – Flekkefjord – Egersund – Stavanger

KM	ROUTE	(1 DAG IN STAVANGER, 1 DAG NAAR DE LYSEFJORD)
0	Vanaf Kristiansand via de goed uitgebouwde E 39 in westelijke richting naar	
51	Mandal . Verder naar de zuidelijkste punt van Noorwegen bij	
92	Kaap Lindesnes . Terug naar de hoofdweg en naar	
158	Flekkefjord . Hier op de Nordsjøvegen afslaan en naar de kust tot	
235	Egersund rijden. Verder langs de zee en kort voor	
320	Stavanger weer afslaan op de E 39.	

Hoewel de Nordsjøvegen al begint in Kristiansand, zijn de kleine kustwegen waarlangs hij voert in het begin nog niet zo spectaculair. Daarom is het beter Kristiansand via de E 39 te verlaten en direct naar **Mandal** (zie blz. 156) te rijden. De zuidelijkste stad van Noorwegen verrast met een mooie oude binnenstad en oude houten huizen. Het stadsstrand Sjøsandene – met fijn zand, maar helaas behoorlijk druk – vormt zijn grootste troef. Er zijn echter ook andere dichtbijgelegen stranden.

Mandal is in het hele land bekend om zijn Schaaldierenfestival, dat plaatsvindt in augustus. In de oude binnenstad worden dan in het bijzijn van talrijke toeschouwers schaal- en schelpdieren in enorme pannen gegaard en ter plaatse opgegeten.

Van Mandal, de zuidelijkste stad van Noorwegen, trekt bijna iedereen verder naar **Kaap Lindesnes** (zie blz. 156), de zuidelijkste punt van Noorwegen. Nadat u in de buurt van Vigeland de hoofdweg hebt verlaten en weg 460 bent ingeslagen, voert de doodlopende weg door een steeds kaler en imponanter kustlandschap. Op het uiterste uiteinde van het schiereiland geeft een kleine vuurtoren de zuidelijkste punt van Noorwegen aan. Vanaf dat punt is het exact 2518 kilometer naar de Noordkaap. Vanaf het uitkijkplatform van de vuurtoren kunt u uw blik laten dwalen over de Noordzee en de bijna onbegroeide heuvelrug – vooral bij zonsondergang een onvergetelijke ervaring.

Weer op de E 39 rijdt u door een weinig spectaculair middelgebergte naar **Flekkefjord** (zie blz. 156), waar u de zeelucht weer kunt opsnuiwen. Ook Flekkefjord bezit pittoreske steegjes in de oude binnenstad en stralend witte huizen. In de *Hollenderbyen*, de stad van de Hollanders, herinnert nog veel aan de tijd dat de houtexport naar Nederland de belangrijkste bron van inkomsten was.

Van Flekkefjord loont het de moeite een omweg te maken langs de **Nordsjøvegen** (zie blz. 156-157) in plaats van via de E 39, de

▲▲ Idylle aan de Porsangerfjord in de Finnmark

REGIO I

OSLO EN OMGEVING

— Unieke ligging tussen fjord en bossen —

Wie met de boot naar 1 Oslo komt, ziet de Noorse hoofdstad meteen van zijn mooiste kant. Al zo'n 100 kilometer ten zuiden van het stadscentrum vernauwt de open zee bij het begin van de Oslofjord. Geleidelijk aan komen de groene oevers dichterbij en vervolgens duiken de eerste huizen van Oslo op. Ingebed in de groene bossen van het gebied rond Oslo klimmen de huizen tegen de hellingen op als treden van een amfitheater. De Holmenkollenschans en het stadhuis, twee symbolen van de stad, zijn reeds te zien vanaf het water.

Wellicht verwent geen enkele andere hoofdstad zijn bewoners met zoveel groen en een dergelijke variatie aan dicht bij de stad gelegen recreatiegebieden. Het stadsgebied omvat ruim 450 km², waarvan echter meer dan 80 % onbebouwd is. Er is dus meer dan voldoende plaats voor de ongeveer 700.000 inwoners. Meer dan de helft van de Noorse hoofdstad bestaat uit bossen, waarin zich meer dan 300 meren verbergen. Zo bereiken de inwoners van Oslo in de zomer in enkele minuten een rustig meer, waarin ze kunnen baden, of een van de eilanden in de fjord. In de winter zijn ze even vlug bij de langlaufpistes, die reeds aan de rand van de stad beginnen. Geen enkele Europese hoofdstad heeft 1200 kilometer wandelpaden en 2500 kilometer langlaufpistes in zijn onmiddellijke omgeving.

Een overzichtskaart met de reisregio's vindt u op de voorflap.

◀ Het stadhuis van Oslo waar jaarlijks in december de Nobelprijs van de Vrede wordt uitgereikt.

Ondertussen kan de stad terugblikken op een meer dan 1000-jarige geschiedenis, waarin hij verscheidene keren van naam veranderde. De eerste nederzetting aan de fjord heette 'Aslo', vlakke van de goden. De volgende nederzetting was al een echte stad, die ook al 'Oslo' heette, tot de Deense koning Christian IV de stad na de hevige brand van 1624 omdoopte tot 'Christiania'. In 1877 werd de schrijfwijze vervolgens veranderd in 'Kristiania'. Pas in 1925 kreeg de stad aan de fjord zijn oorspronkelijke naam 'Oslo' terug. De stad ontwikkelde zich slechts moeizaam tot een bloeiende hoofdstad en kreeg af te rekenen met heel wat tegenslagen. De pest hield lelijk huis in het jaar 1350, toen ongeveer de helft van de bevolking stierf. Ook de hevige brand op 17 augustus 1624 had catastrofale gevolgen. Zo telde de stad aan de fjord amper 200 jaar geleden minder dan 10.000 inwoners.

Aanvankelijk maakten ook Trondheim, Bergen en Tønsberg aanspraak op de hoofdstedelijke status van Oslo. Inmiddels is deze kwestie helemaal van tafel. Oslo is het politieke, economische en culturele centrum van het land en heeft in de laatste decennia de ingetogen sfeer van een kleine stad ingeruild voor een modern, stedelijk karakter. Daarmee gaat een onstuimige bouwactiviteit gepaard waarvan het einde nog lang niet in zicht is. Nu de hele stad ondertussen ondertunneld is, wordt vooral gebouwd aan het havenfront, waar in 2008 het nieuwe operagebouw werd geopend, en bij een nieuw stadsdeel aan de overkant van Aker Brygge.

De tijd dat iedereen thuisbleef, is voorbij. Vandaag gaan de inwoners van Oslo graag uit, ze eten met plezier in een van de ontelbare restaurants en spreken af om samen een biertje te drinken in Aker Brygge of in het trendy Grünerløkka. Dankzij de Golfstroom vergeet u zelfs vaak de noordelijke ligging en op zomerse dagen waant u zich bijna in zuidelijke contreien.

IN HET CENTRUM VAN DE HOOFDSTAD

Ook wanneer het centrum van Oslo op het eerste gezicht nogal klein lijkt, hebt u toch minstens twee dagen nodig om de belangrijkste bezienswaardigheden en musea te bezichtigen. Als u ook nog iets buiten het centrum wilt zien of een uitstapje plant in de buurt van Oslo of naar een van de eilanden in de fjord, kunt u het beste minstens vier dagen uittrekken voor de Noorse hoofdstad.

Het **1** **centraal station** (*Sentralstasjon*), waaromheen Oslo zich als een moderne Europese metropool presenteert, vormt een prima vertrekpunt voor een eerste wandeling door de stad. De nieuwe stationshal is een voorbeeld van geslaagde architectuur, net als het **Jernbanetorget**, het stationsplein. Op het centrale verkeersknooppunt van Oslo komen de tram- en buslijnen samen. Ook de veelkleurige sightseeingbussen hebben hier een halte. Naast de buitentrap met de kleine waterval staat de glazen **Trafikantentoren**. Rond het station ziet u moderne architectuur, zover het oog reikt. De ranke toren van het **Oslo Plaza Hotel** met een reflecterende glazen façade steekt boven alles uit. Niet ver daarvandaan bevindt zich het winkelcentrum **Oslo City**, met bijna 100 winkels.

Behoorlijk onopvallend begint aan de Jernbanetorget de **Karl Johans gate**, een van de belangrijkste winkelpromenades van de stad, die rechtdoor

loopt naar het 2 kilometer verderop gelegen koninklijk paleis. Karl Johan, de Zweeds-Noorse koning, liet meteen ook een bijpassende boulevard naar zijn paleis aanleggen. Aan de Karl Johan en in de aangrenzende zijstraten zijn traditioneel de chicste en duurste panden van de stad gevestigd. In de etalages is vooral mode voor mensen met een goedgevulde portemonnee te zien, terwijl zich in de buurt van de Jernbanetorget ondertussen enkele goedkopere winkels hebben gevestigd. De terrasjes, waar het bier rijkelijk vloeit, zorgen voor een zuidelijke sfeer, net als de ambulante verkopers, muzikanten en kleinkunstenaars die reeds lang de Noorse hoofdstad hebben ontdekt.

Aan de rechterkant duiken nu weldra de **2 Basarhallene** op. Onder de bakstenen arcade verbergen zich veel kleine winkeltjes. U vindt er een charmante mengeling van fruit- en groenteverkopers tot sierkunstenaars. In een van de restaurants kunt u even op adem komen.

Vlak naast de Basarhallene rijst de **3 dom** (*domkirke*) uit 1697 op. U moet beslist de reusachtige plafondschildering, het altaar, de kansel en de koningsstoel bezichtigen in de barokke binnenruimte. Het orgel is het grootste van het land, de torenklok uit het jaar 1718 de oudste. In de dom gaven kroonprins Håkon en kroonprinses Mette-Marit elkaar in 2001 het jawoord. Op de **Stortorget**, de grote markt voor de domkerk, staat een standbeeld ter ere van koning Christian IV.

Weer op de Karl Johans gate loopt u verder voorbij winkels en restaurants tot u aan uw linkerkant bij een smal park komt, het **Eidsvollpark**, dat zijn naam dankt aan de grondwetgevende vergadering van 1814 in Eidsvoll. Hier springt het neogotische parlamentsgebouw uit 1866, het **4 Storting**, in het oog. Het gebouw heeft een rond middenstuk, twee zijvleugels en door leeu-

▲ **Aker Brygge in Oslo: een populaire ontmoetingsplaats, zowel voor toeristen als voor de lokale bevolking**

- ▲ Een rechthoekig gebouw met weinig franjes: het koninklijk paleis in Oslo

wen bewaakte oprijlanen. Meestal geeft het een verlaten indruk. Parlementsleden in staatsiekoetsen krijgt u hier eigenlijk nooit te zien. De bankjes en het gazon voor het Storting zijn voor iedereen toegankelijk. Verboden zones kennen de Noren niet.

Vanaf het park ziet u meteen de prachtig versierde voorgevel van het 5 **Grand Hotel**, een instituut in Oslo. Ontelbare beroemdheden zijn hier binnen- en buitengestapt. Het **Grand Café** op de benedenverdieping viel vooral bij kunstenaars als Edvard Munch of Henrik Ibsen in de smaak als ontmoetingsplaats. Het is tegenwoordig een sfeervol maar duur restaurant met open keuken, waar voortreffelijke gerechten geserveerd worden. Bovendien beschikt het Grand Café over een uitgelezen wijnkelder, waar u meer dan 1500 verschillende wijnen kunt proeven.

Via het park met restaurants, fonteynen, sculpturen en bankjes bereikt u vervolgens het classicistische 6 **Nationaal Theater**. Daar stuit u alweer op Henrik Ibsen (1828–1906), die vanaf zijn zuil voor de hoofdingang naar de bezoekers kijkt. Naast hem staat met Bjørstjerne Bjørnson nog een koning der dichtkunst, die niet minder respect inboezemt.

Eveneens aan de vermaarde promenade bevindt zich de **universiteit** met haar imposante zuilenfront. De aula met een groot schilderij van Edvard Munch is een bezienswaardigheid.

Wat verder noordwaarts bevindt zich het 7 **Historisch Museum** in een mooi art-nouveaubouw. Het in 1904 geopende museum toont stukken uit 9000 jaar Noorse geschiedenis. Opmerkelijk zijn de goudschat uit de Viking-tijd en het munt- en penningkabinet. Verder kunt u ook etnografische tentoonstellingen bezoeken over het noordpoolgebied, Oost-Azië, Amerika en Egypte.

Via de Frederiks gate komt u terug in de Karl Johan en ziet u meteen het **8 koninklijk paleis** (Det Kongelige Slott), dat op een kleine heuvel ligt en omgeven is door een uitgestrekt park. Het sobere, langgerekte gebouw in empirestijl met drie vleugels werd gebouwd tussen 1825 en 1849 voor de Zweeds-Noorse koning Karl Johan. Het paleis is nog steeds de officiële woonplaats van de Noorse koninklijke familie. Wie altijd al eens wilde weten hoe de volkse en uiterst populaire Noorse royals leven, verneemt dit tijdens de rondleidingen in de zomermaanden.

Het hele jaar door kunt u dagelijks om 13.30 uur op het plein voor het paleis de aflossing van de prachtig geüniformeerde paleiswacht bijwonen of door de tuin van het paleis slenteren. Op 17 mei, de Noorse nationale feestdag, vormen het park van het paleis en de Karl Johan het decor van een kleurrijke parade. Op het ritme van blaasmuziek en met de Noorse vlag in de hand marcheren vooral kinderen en jongeren trots voorbij het balkon van het paleis, vanwaar op de koninklijke familie iedereen toezwaait.

Van het park van het paleis is het slechts enkele minuten lopen tot aan het **9 stadhuis**. Het laatste woord over dit roodbruine bakstenen gebouw is nog niet geschreven. Van bij het begin waren zelfs de Osloërs erg verdeeld over dit monumentale bouwwerk. U kunt echter niet om het symbool van de stad heen. Het gebouw dat voor de 900ste verjaardag van Oslo in 1950 werd ingewijd, is vierkant en log aan de buitenzijde, maar verrast vanbinnen met veel kunst. Destijds werkten de beste kunstenaars mee aan de vormgeving van de muurschilderingen en sculpturen. Het monumentale schilderij van Henrik Sørensen in de entreehal laat al meteen een verpletterende indruk achter. In het stadhuis reikt de Noorse koning elk jaar op 10 december tijdens een feestelijke plechtigheid de Nobelprijs voor de Vrede uit.

▼ Zetel van de Noorse regering; het Storting in de Noorse hoofdstad Oslo

- ▲ Op 17 mei, de Noorse nationale feestdag, vertrekt bij het vestingplein in Oslo een enorme optocht die wordt aangevoerd door kinderen en via het koninklijk paleis naar het plein voor het stadhuis trekt.

Het voorplein tot aan het water, de **Rådhusbrygge**, is inmiddels volledig geplaveid en autovrij, maar ziet er ondanks de monumentale figuren, de fontein en de bankjes nogal steriel uit. Alleen de vissersboot, waar u verse garnalen kunt kopen, zorgt voor wat havenromantiek. Hier zijn de volgende twee bezienswaardigheden al te zien: aan de linkerkant de vesting Akershus en aan de rechterkant Aker Brygge.

Over de fjord waakt de 10 **vesting Akershus**, die in de stadsgeschiedenis voor het eerst werd vermeld rond 1300. Uit deze tijd zijn maar enkele muren bewaard gebleven. In de 17de eeuw liet koning Christian IV de middeleeuwse burcht ombouwen tot een renaissancekasteel. Reeds in de 18de eeuw was echter niemand meer geïnteresseerd in de verdedigingswallen en zo werden grote delen bouwvallig. De bewogen geschiedenis zette zich voort tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen de Duitsers hun hoofdkwartier in Akershus vestigden. Vandaag worden de luisterrijke zalen door de Noorse regering gebruikt voor ceremonies. Verder zijn binnen verscheidene musea ondergebracht: het Noors Verdedigingsmuseum, het Weerstandsmuseum en een informatiecentrum over de geschiedenis van de vesting. De plantsoenen tussen de vestingwallen vormen een bij de inwoners van Oslo geliefd park. Ze bieden een mooi uitzicht over de haven en het stadhuis.

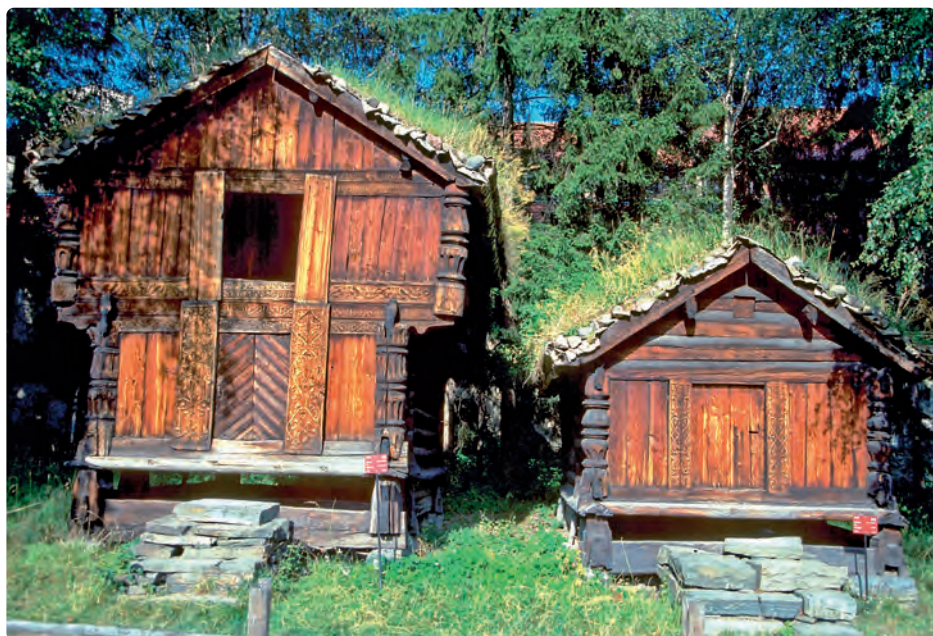
Tussen de vesting Akershus en de Karl Johans gate ligt het oudste stadsdeel van Oslo, de **Kvadraturen**. Om de vesting te beschermen ontstond na de brand van 1624 een volledig nieuwe stad volgens de principes van de renaissance, met schaaqbordachtig aangelegde, brede straten en stenen huizen. Bij deze gelegenheid doopte Christian IV de stad ook meteen om tot Christiania. Op het centrale marktplein herinnert de gehandschoende hand aan de koning, die de wederopbouw begon met de woorden 'Hier moet de stad komen'.

Vanaf de vesting Akershus valt ons oog meteen op Aker Brygge aan de andere zijde van de fjord, een van de moderne centra van de stad en een serieuze concurrent voor de eerbiedwaardige Karl Johan. Daarvoor kunt u nog een bezoek brengen aan het 11 **Nobelvredescentrum** (Nobels Fredscenter). Het werd op 11 juni 2005 geopend ter gelegenheid van de 100ste verjaardag van de onafhankelijkheid van Noorwegen en bevindt zich in het voormalige treinstation Oslo-Vestbanen, tussen het stadhuis en Aker Brygge. De permanente interactieve tentoonstelling verschaft informatie over alle winnaars van de Nobelprijs voor de Vrede. Bovendien vinden steeds wisselende exposities plaats over actuele conflicten en het streven naar vrede. Naast het Nobelvredescentrum staat het nieuwste grote bouwproject van Oslo: het midden 2022 geopende nieuwe 12 **Nationaal Museum**, het grootste kunstmuseum van Noord-Europa. U kunt er meer dan 5000 kunst-, architectuur- en designobjecten bewonderen. Het museum vervangt een aantal kleinere kunstmusea. De "Light Hall" op het met leisteen beklede gebouw van de Duitse architecten Kleihues en Schuwerk zorgt voor een extra hoogtepunt in het Oslose architectuurlandschap, dat sowieso al rijk bezaaid is met spectaculaire bouwwerken.

Tot in de jaren 1980 werkten op **Aker Brygge** nog werfarbeiders. Daarna hebben enkele bekende architecten een van de grootste Noorse scheepswerven herschapen in een nieuwe wijk met winkels, restaurants, kantoren, bioscoop- en theaterzalen. Het resultaat is een bezienswaardige mengeling van oude en nieuwe elementen. De rode bakstenen voorgevel van enkele oude pakhuizen is bewaard gebleven. Voor de rest werd veel staal, aluminium en glas gebruikt. Vooral duurdere handelszaken hebben zich in Aker Brygge gevestigd. In de zomer speelt het leven zich hoofdzakelijk in de openlucht af.

Voor de stadsverkenning buiten het centrum gebruikt u het beste het openbaar vervoer of een fiets.

▼ Pakhuis in het Norsk Folkemuseum op het museumeiland Bygdøy

Fotoverantwoording

Bergen Tourist Board/Oddleiv Apneseth: blz. 171 ; Per Eide: blz. 170
Christian Nowak, Berlin: blz. 26, 36, 44, 50, 52, 55, 65, 77, 83 b., 105, 107, 112, 116, 117, 122, 124, 127, 128, 135, 139, 140, 147, 148, 149, 150, 151, 154 b., 158, 167, 177, 182, 184 o., 204, 208, 214, 219, 225, 235, 237, 239, 242, 262, 263, 266
Fjord Norge/Frithjof Fure: blz. 192 ; Per Eide: blz. 184 b.; blz. Terje Rakke: blz. 144, 172 b.
Fotolia/AlTeich: blz. 106; Andrea Seemann: blz. 166; Barte: blz. 272; Cybercrisi: blz. 275; Doug Olson: blz. 121; Einar Bog: blz. 104, 113; Erectus: blz. 271; Farida: blz. 172 o., 29; Gail Johnson: blz. 193, 271; Harmonie57: blz. 15; Isabelle CONTARD: blz. 33; Jakob Seib: blz. 21; Jean Clacac: blz. 92; Kay-Rafael Stemmer: blz. 155; Kozłowska Ewa: blz. 238; Luca.viola: blz. 277; Marcus Thoericht: blz. 276; Maslov Dmitry: blz. 79; Mo: blz. 183, 218; Muehle: blz. 61, 74, 154 o., 195; Naturablichter: blz. 199; Oleg Kozolov: blz. 11, 186; Paologo: blz. 59, 91, 231, 245, 259; Photale: blz. 12; Pmac: blz. 2, 22, 37, 70, 90, 181, 188, 229; Rageziv: blz. 10, 256; Sander Man: blz. 119; Tomasz Nowick: blz. 38
Hurtigruten: blz. 83 o.
iStockphoto/Avatar: blz. 275; Dawnn: blz. 275; Erectus: blz. 277; Mikeu: blz. 273; Pengranger: blz. 282; Pum Eva: blz. 280; Sepp Friedhuber: blz. 279; Tpopova: blz. 186; Thor Oliverson: blz. 18; TT: blz. 268
Jarle Wæhler: www.nasjonaleturistveger.no: blz. 250
Klaus Betz, Oberstenfeld: blz. 217, 232
Lillehammer Turist: blz. 32, 95, 203, 207 b.; Frank Klische: blz. 39; Hunderfossen Familiepark: blz. 207 o.; Maihaugen: blz. 80
Petra & Gerhard Zwirger-Schoner, Innsbruck: blz. 13, 97, 159, 165, 200, 211, 213, 219, 220, 243,
Shutterstock/aaabbccc: blz. 262; 399778584: blz. 42, Andrey Armyagov: blz. 56, Anibal Trejo: blz. 260, Anna Jedynak: blz. 103, Anna Jedynak: blz. 98, Yelikova Oksana: blz. 162, Claudiovidri: blz. 136, Fango: blz. 24, Felix Lipov: blz. 17, GliardiImages: blz. 109, Galyna Andrushko: blz. 226, HildaWeges Photography: blz. 94, Igor Plotnikov: blz. 5, Jan-Dirk Hansen: blz. 178, Larui Lohi: blz. 8, Mariusz.k.s:
blz. 26, Michael Schroeder: blz. 247, Mikkel Bigandt: blz. 212, Nanisimova: blz. 196, Natalia Kabliuk: blz. 71, Pippa Sanderson: blz. 45, RPBaiao: blz. 20, Samot: blz. 68, V. Belov: blz. 241, Voyagerix: blz. 73
Tapisserie de Bayeux: blz. 284
VISTA POINT Verlag (Archiv), Rheinbreitbach: blz. 23, 35, 131, 283, 288, 287 b., 287 o., 290
www.pixelio.de: blz. 143, 174, 175

Voorplat cover: bovenaan: iStock/Elena-studio, midden: iStock/Andrew_Mayovskyy, onderaan: Shutterstock/TTStudio
Titelpagina: blz. 2-3 Traditionele visserhuizen in Sakrisøy op de Lofoten: Fotolia/Pmac
Top 10: blz. 4-5 Berglandschap in Jotunheimen National Park: Shutterstock/Igor Plotnikov

Auteur: Christian Nowak
Oorspronkelijke titel: *Norwegen*
Oorspronkelijke uitgever: VISTA POINT Verlag, Rheinbreitbach, Duitsland
Uit het Duits vertaald door Stijn Deblauwe
Vormgeving: Studio Lannoo
Zetwerk: Peter De Bock
Cartografie: Kartographie Huber, Unterschleißheim
©2018 VISTA POINT Verlag, Rheinbreitbach
©2022 Nederlandse tekst Uitgeverij Lannoo nv, Tiel
e-mail: redactie.toerisme@lannoo.be
D/2022/45/223 - ISBN 978 94 014 8548 7 - NUR 512

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.
www.lannoo.com

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienwaardigheden, internetadressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.
e-mail: redactie.toerisme@lannoo.be

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.